

การดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วน
ตำบลเซกา อำเภอเซกา จังหวัดบึงกาฬ

Local Developing Plan Implementation of Seka
Subdistrict Administrative Organization, Seka District,
Bueng Kan Province

เด่นนภา อาจนรรณ ¹ และ ฟิน ปานขาว ²

Suphawadee Koewprachum and Phin Pankhao

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลเซกา อำเภอเซกา จังหวัดบึงกาฬ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ประชากรที่ศึกษาได้แก่ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลเซกา อำเภอเซกา จังหวัดบึงกาฬ จาก 23 หมู่บ้าน เฉพาะผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 5,045 คน ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 370 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า สถิติที่

¹ นักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยนครราชสีมา

² รองศาสตราจารย์ ดร., อาจารย์ประจำสาขารัฐประศาสนศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา

ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที (t-test แบบ Independent samples) และ F-test (one way ANOVA) และทดสอบความแตกต่างรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe/)

ผลการศึกษาพบว่า

1.การดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลเซกา อำเภอเซกา จังหวัดบึงกาฬ โดยรวม รายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ด้านสังคม ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และด้านเศรษฐกิจ ตามลำดับ

2.ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลเซกา อำเภอเซกา จังหวัดบึงกาฬ ไม่แตกต่างกัน

3.ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลเซกา อำเภอเซกา จังหวัดบึงกาฬ ไม่แตกต่างกัน

4. ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลเซกา อำเภอเซกา จังหวัดบึงกาฬ ไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: การดำเนินงาน, แผนพัฒนาท้องถิ่น , ประชาชน

Abstract

The research purposes were to study and to compare local developing plan implementation of Seka Subdistrict Administrative Organization, Seka District, Bueng Kan Province classified by the personal factors. The population was the people living in Seka Subdistrict Administrative Organization, Seka District, Bueng Kan Province from 23 villages, only 5,045 voters; the sample group was the 370 people. The research instrument was the rating scale questionnaire. The data analysis statistics were the percentage, mean, standard deviation, t-test (Independent samples), one - way ANOVA, and test for pairwise differences by Scheffe's method.

The research findings were:

1. The local developing plan implementation of Seka Subdistrict Administrative Organization, Seka District, Bueng Kan Province found the overall was at a high level; the infrastructure aspect, education aspect, religion and culture aspect, natural resource and environment aspect and economy aspect.
2. The people were different gender, education levels, and occupations had the opinions on the local developing plan implementation of Seka Subdistrict Administrative Organization, Seka District, Bueng Kan Province did not different.

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การปกครองท้องถิ่นของไทย ได้วิวัฒนาการขึ้นภายหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครองมาเป็นการปกครองในระบบประชาธิปไตย เมื่อ พ.ศ. 2475 ในอดีตการบริหารงานภาครัฐ อำนาจการบริหารงานมาจากส่วนกลาง คือ การกำหนดนโยบาย ทิศทาง แผนงาน โครงการต่าง ๆ เริ่มที่ส่วนกลาง จึงไม่สามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง ภาครัฐจึงมีการปรับเปลี่ยนการบริหารงานจากภาครัฐเป็นศูนย์กลางเปลี่ยนแปลงไปสู่ “การดำเนินการโดยประชาชน” เป็นการกระจายอำนาจไปสู่ประชาชนอย่างแท้จริง (กนิษฐา สุทธิเจริญ. 2555 : 1) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 78 ได้กำหนดการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพึงตนเองและตัดสินใจในกิจการของท้องถิ่นได้เอง ส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการดำเนินการตามแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ พัฒนาเศรษฐกิจของท้องถิ่นและระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ ตลอดจนโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณเทศในท้องถิ่น ให้ทั่วถึงและเท่าเทียมกันทั่วประเทศ รวมทั้งพัฒนาจังหวัดที่มีความพร้อมให้เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่ โดยคำนึงถึงเจตนารมณ์ของประชาชนในจังหวัดนั้น และพัฒนาระบบงานภาครัฐ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพ คุณธรรม และจริยธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ควบคู่ไปกับการปรับปรุงรูปแบบและวิธีการทำงาน เพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และส่งเสริมให้หน่วยงานของรัฐใช้หลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี เป็นแนวทางในการปฏิบัติราชการรวมถึงจัด

ระบบงานราชการและงานของรัฐอย่างอื่น เพื่อให้การจัดทำและการให้บริการสาธารณะเป็นไปอย่างรวดเร็ว โปร่งใส และตรวจสอบได้ โดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชน

กระทรวงมหาดไทยได้ประกาศจัดตั้งเป็นตำบลเชกาเมื่อปี พ.ศ. 2524 ซึ่งเป็นหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 มีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาตำบลทั้งในทางเศรษฐกิจสังคม วัฒนธรรม กล่าวคือมีอำนาจหน้าที่ ที่กำหนดไว้และอำนาจหน้าที่ที่อาจทำได้ตามพระราชบัญญัติสภาตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 มาตรา 66, 67 และ 68 ซึ่งในการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล มีหมู่บ้านที่อยู่ในเขตการปกครอง จำนวน 9 หมู่บ้าน ปัจจุบันมี 23 หมู่บ้าน มีภารกิจในการบริหารงานเพื่อดูแล และให้บริการแก่ประชาชนในพื้นที่รับผิดชอบ ทั้งการพัฒนาคน สังคมให้มีคุณภาพ แก้ไขปัญหาความยากจน พัฒนาเมืองและชุมชนให้น่าอยู่ พัฒนาเศรษฐกิจชุมชน การค้า และการลงทุน การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พัฒนาการท่องเที่ยว และระบบบริหารจัดการที่ดี จากสภาพพื้นที่ค่อนข้างมากทำให้ประชาชนส่วนใหญ่ยังมีความต้องการที่จะได้รับประโยชน์ในด้านโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ไฟฟ้า น้ำประปา ถนนติดต่อระหว่างหมู่บ้าน ด้านเศรษฐกิจและสังคม และด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของท้องถิ่น ให้อยู่ในสภาพที่ดี ใช้การได้ ซึ่งบางครั้งการบริหารงานอาจไม่ทั่วถึง เพราะมีบุคลากรน้อยในการนำนโยบายของผู้บริหารไปปฏิบัติ ซึ่งถือว่าน้อยมากเมื่อเทียบกับจำนวนพื้นที่และประชาชนที่ต้องดูแล ดังนั้นคณะผู้บริหาร บุคลากร จึงไม่สามารถรับรู้ความต้องการของประชาชนได้ว่าพร่องในเรื่องใด จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องได้รับความ

ร่วมมือจากประชาชน ซึ่งประชาชนในท้องถิ่นนั้นๆ ย่อมมีความสำคัญในการพัฒนาท้องถิ่นเป็นที่สุด เนื่องจากประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในสภาพความเป็นไปของท้องถิ่นของตนเป็นอย่างดี การที่จะทำให้ปัญหาในการพัฒนาท้องถิ่นนั้นๆ ลดลง ต้องให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมเสนอความต้องการในด้านต่างๆ และเสนอแนวทางแก้ไขปัญหา เพื่อให้องค์การบริหารส่วนตำบลโนนศิลา ได้เข้ามาช่วยเหลือและให้บริการประชาชนได้ตรงจุด คือการบริหารราชการต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ มีความคุ้มค่าในเชิงภารกิจแห่งรัฐ ยุบเลิกหน่วยงานที่ไม่จำเป็น เน้นการจัดสรร การกระจายสวัสดิการของรัฐ ให้กับประชาชนอย่างเสมอภาคและเป็นธรรม

ผู้ศึกษาในฐานะที่เป็นเจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลเขกา สนใจที่จะศึกษาเรื่อง การดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลเขกา อำเภอเขกา จังหวัดบึงกาฬ ผลการศึกษาจะนำไปเป็นแนวทางในการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลเขกา ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับความคิดเห็นต่อการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลเขกา อำเภอเขกา จังหวัดบึงกาฬ
2. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นต่อการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลเขกา อำเภอเขกา จังหวัดบึงกาฬ

สมมติฐานของการวิจัย

1. ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลเสกกา อำเภอสว่าง จังหวัดบึงกาฬ แตกต่างกัน
2. ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลเสกกา อำเภอสว่าง จังหวัดบึงกาฬ แตกต่างกัน
3. ประชาชนที่มีอาชีพ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลเสกกา อำเภอสว่าง จังหวัดบึงกาฬ แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ประชากรที่ศึกษา คือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลเสกกา อำเภอสว่าง จังหวัดบึงกาฬ จาก 23 หมู่บ้านเฉพาะผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 5,045 คน ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยการใช้สูตรการคำนวณด้วยวิธีของทาร์โร ยามาเน่ จำนวน 370 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า ซึ่งผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงจากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน และผ่านการตรวจสอบความเชื่อมั่น โดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีการของครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .94 การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ระหว่างวันที่ 1 กุมภาพันธ์ - 31 มีนาคม 2566 สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าร้อยละ, ค่าเฉลี่ย, S.D., t-test (Independent samples), one - way ANOVA, และ test for pairwise differences by Scheffe's method.

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

ตัวชี้วัดผลการดำเนินงานที่สำคัญ ในการวัดผลการดำเนินงานควรพิจารณาจากตัวชี้วัดซึ่งสามารถสะท้อนคุณภาพ หรือความสำเร็จของการดำเนินงาน ตัวชี้วัดการดำเนินงานสำคัญ ควรครอบคลุมทั้ง “ประสิทธิภาพ” และ “ประสิทธิผล” ดังภาพซึ่งมีรายละเอียดดังนี้ (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2547,:147)

1. ประสิทธิภาพ (Effectiveness) หมายถึง การบรรลุผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมาย หรือวัตถุประสงค์ที่พึงปรารถนา นั่นคือ ผลการปฏิบัติงานไม่ว่าจะเป็นผลผลิต ผลกระทบ ผลลัพธ์ ได้ผลตรงตามผลที่คาดหวังไว้และเป็นที่พึงพอใจของผู้ใช้หรือผู้บริโภค 2. ประสิทธิภาพ (Efficiency) หมายถึง ความสามารถในการใช้ทรัพยากรและกระบวนการปฏิบัติในการสร้างผลผลิต ประสิทธิภาพ สามารถพิจารณาได้ 2 ลักษณะ ได้แก่ 1. ประสิทธิภาพในการประหยัด หมายถึง ความสามารถในการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ หรือใช้อย่างคุ้มค่าก่อให้เกิดผลสูงสุด 2. ประสิทธิภาพในการผลิต หมายถึง ความสามารถในการลดค่าใช้จ่าย ต่อหนึ่งหน่วยการผลิต ฟลายน์ (Flynn, 1997 อ้างถึงใน ศิริชัย กาญจนวาสี, 2547,:148) ได้เสนอว่าตัวชี้วัดผลการปฏิบัติงานที่สำคัญประกอบด้วย 1) ประสิทธิภาพ หมายถึง การบรรลุผลสัมฤทธิ์ 2) ความประหยัด หมายถึง การประหยัดทรัพยากร 3. ประสิทธิภาพ หมายถึง การสร้างผลผลิต สามารถจำแนกได้เป็น 2 ลักษณะ ได้แก่ 1. ประสิทธิภาพเชิงการจัดสรร ซึ่งเป็นการจัดสรรทรัพยากรที่ก่อให้เกิดประโยชน์หรือความพึงพอใจสำหรับผู้บริโภค 2. ประสิทธิภาพเชิงผลิต ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายต่อเรอบอร์ด (Talbot, 1996 อ้างถึงใน ศิริชัย กาญจนวาสี, 2547,: 148) ได้เสนอ คำนวณน้ำหนักความสำคัญของตัวชี้วัดผลการปฏิบัติงานที่สำคัญในหน่วยงานดังนี้ ประสิทธิภาพ (68%) การประหยัด

ทรัพยากร (14%) การประหยัดและประสิทธิภาพ (10%) และประสิทธิภาพ (8%) ถ้ามีการจัดทำตัวชี้วัดการดำเนิน และผลการดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรมและครอบคลุมเป้าหมาย สารสนเทศจากตัวชี้วัดสามารถใช้เป็นมาตรฐานในการติดตามกำกับ ปรับปรุงแก้ไขและส่งเสริมสนับสนุนจนเกิดมาตรฐานที่ต้องการ และนำไปสู่การพัฒนามาตรฐานที่สูงขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ

แนวคิดและหลักการติดตามและการประเมินผล

การติดตามและการประเมินผลเป็นหัวใจของการทำงานให้ประสบผลสำเร็จงานที่มีความซับซ้อนและต้องการความคิดริเริ่มสร้างสรรค์สูง ยังต้องมีการติดตามและประเมินผลที่จริงจัง การติดตามผลและประเมินผลที่ทรงพลังที่สุด คือ การติดตามและประเมินผลแบบมีส่วนร่วม ซึ่งจัดเป็นการประเมินผลแบบ “เอื้ออำนวย” การติดตามและประเมินผลแบบมีส่วนร่วม เป็นเครื่องมือหรือกลไกอย่างหนึ่งในการระดมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์หรือระดมปัญญา จากหลากหลายมุมมองหลากหลายแนวคิดหลากหลายบทบาท เข้าร่วมกันผลักดันกิจการ หรือโครงการที่มีความซับซ้อนมีผลลัพธ์อย่างสูงส่งได้ยาก ทำให้เกิดผลในลักษณะ “เหนือความคาดหมาย” ได้นั้นคือการติดตามและประเมินผลแบบมี ผลผลิต ผลกระทบ ผลลัพธ์ ประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ ความประหยัด การลงทุนต่อหน่วยการผลิต ความพึงพอใจ เป็นต้น ส่วนร่วมเป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนโครงการที่ “เดินได้” หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งว่าเป็นโครงการที่มีชีวิต มองในอีกมุมหนึ่ง การติดตามและประเมินผลแบบมีส่วนร่วม เป็นกระบวนการเรียนรู้ตนเอง เป็นกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันของคณะผู้ดำเนินโครงการร่วมกับคณะผู้ประเมิน, หน่วยงานสนับสนุนโครงการ, กลุ่มบุคคลเป้าหมายของ

โครงการ, ผู้สนใจ และสาธารณชนในภาพรวม และอาจมองได้ว่าลักษณะของการดำเนินเป็นการจัดการความรู้ในรู้แบบหนึ่ง มีผู้ให้ประเด็นในการดำเนินการติดตามและประเมินผลไว้ 3 ประเด็น คือ 1. การใช้การดำเนินการติดตามและประเมินผล ในการรวบรวม “วิธีการยอดเยี่ยม” ซึ่งเป็นแนวคิดแบบจัดการความรู้ วิธีการยอดเยี่ยมเหล่านี้ ถือเป็น “คลังความรู้” ที่มีทั้ง “ความรู้ในกระดาษ” และ “ความรู้ในคน” และสามารถนำไปดำเนินการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกลุ่มต่าง ๆ ได้อย่างกว้างขวาง 2. การใช้การดำเนินการติดตามและประเมินผล เป็นเครื่องมือหรือกลไกสื่อสารสาธารณะให้สาธารณะได้เข้าใจแนวคิดและวิธีการใหม่ ๆ ในการพัฒนา 3. การประเมินผลในลักษณะ “การประเมินอย่างสมดุลและรอบด้าน” คือ ไม่ใช่แค่ประเมินผลสำเร็จหรือผลกระทบของโครงการตามเป้าหมายที่กำหนดไว้เท่านั้น แต่ประเมินความสุข ความพึงพอใจของผู้ดำเนินการโครงการ และที่สำคัญที่สุด ประเมินการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นในขณะผู้ดำเนินโครงการและผู้ที่เกี่ยวข้องกับโครงการทั้งหมดวงจรกระบวนการพัฒนาโครงการแบบมีส่วนร่วม

สรุปแนวคิดเกี่ยวกับการดำเนินงาน ก็ คือ การติดตามงานและการประเมินผลการปฏิบัติงาน มักถูกนำมากล่าวพร้อมกันเป็น “การติดตามและการประเมิน” แต่โดยแท้จริงแล้วคำทั้ง 2 มีความหมายที่แตกต่างกันแต่มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน (ปาริชาติ วลัยเสถียร และคณะ, 2543: 128-135) ได้กล่าวไว้ว่า การติดตามงาน คือ ระบบการติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินโครงการ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามแผนมากที่สุด ใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าที่สุด ซึ่งจะมีการติดตามเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่เริ่มดำเนินการโครงการจนสิ้นสุดโครงการ เพื่อการทบทวนการดำเนินงาน ในแต่ละกิจกรรมในประเด็นสำคัญ 2 ประการ คือ

ประการแรก การใช้ทรัพยากรของโครงการ เช่น บุคลากร งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ ว่าเป็นไปตามแผนที่วางไว้หรือไม่ เป็นไปตามเวลาที่กำหนดไว้หรือไม่ มีคุณภาพเป็นอย่างไร ประการที่ 2 การพิจารณากระบวนการ วิธีการทำงานว่ามีความเหมาะสมกับ บริบทของพื้นที่เพียงใด มีปัญหา – อุปสรรค ที่จำเป็นต้องได้รับการแก้ไขปรับปรุงการประเมินผล โดยในมุมมองของงานพัฒนาชุมชน คือ “การศึกษาว่า การดำเนินโครงการสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการหรือไม่ ภายใต้งบเงินที่ใช้จ่ายใด หากจะดำเนินการต่อไปน่าจะทำอย่างไรบ้าง” การประเมินผล จึงมุ่งเน้น เพื่อให้เห็นโครงการพัฒนาได้ดำเนินการบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่ และการแสดงให้เห็นคุณภาพของโครงการ เช่น โครงการมีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมความเข้มแข็งของกลุ่มหรือเครือข่าย ในการดำเนินงานโครงการได้ เป็นต้น

แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาท้องถิ่น

ความหมายของการพัฒนาท้องถิ่น

ศิรินทรา บุญรอด (2559 : 28) การพัฒนาท้องถิ่น เป็นการดำเนินการแก้ไข กับสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นภายในท้องถิ่น ทั้งทางด้านสังคม เศรษฐกิจ และวัฒนธรรม เพื่อให้เป็นท้องถิ่นที่มีความเจริญเติบโตและยั่งยืน เปลี่ยนคุณภาพชีวิตของคนในท้องถิ่นผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนไม่ว่าจะเป็นภาครัฐ ภาคเอกชน และที่สำคัญที่สุด คือ ภาคประชาชน

อรอนงค์ แก้วสง่า (2555 : 18-19) ได้รวบรวมนิยามของการพัฒนาท้องถิ่นไว้ดังนี้ 1) การพัฒนาท้องถิ่น เป็นกรมวิธีที่มุ่งเสริมความเป็นอยู่ของประชาชนในท้องถิ่นให้ดีขึ้น โดยความร่วมมืออย่างจริงจังของประชาชนในท้องถิ่น และควรจะเป็นความคิดริเริ่มของประชาชนในท้องถิ่นนั้นเองด้วย แต่ถ้าประชาชนในท้องถิ่นไม่รู้จัก

ริเริ่ม ก็ให้ใช้เทคนิคในการกระตุ้นเตือนให้เกิดความริเริ่มสร้างสรรค์ ทั้งนี้เพื่อให้วิธีนี้ได้รับการตอบสนองจากประชาชนในท้องถิ่นด้วยความกระตือรือร้นอย่างจริงจัง ซึ่งวิธีนี้ได้รับการตอบสนองจากประชาชนในท้องถิ่นด้วยความกระตือรือร้นอย่างจริงจัง ซึ่งโดยวิธีดังกล่าวนี้องค์การสหประชาชาติได้ยึดถือเป็นแนวทางมาตรฐาน 2) การพัฒนาท้องถิ่น เป็นขบวนการซึ่งดำเนินไปด้วยการรวมกำลังของราษฎรเองกับเจ้าหน้าที่ของรัฐบาล เพื่อปรับปรุงสภาพทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมของท้องถิ่นนั้น ๆ ให้เจริญยิ่งขึ้นและผสมผสานชุมชนเหล่านั้นเข้าเป็นชีวิต และเพื่อให้ราษฎรมีความสามารถอุทิศตนเองเพื่อความก้าวหน้าของประเทศได้อย่างเต็มที่ 3) การพัฒนาท้องถิ่น หมายถึง เทคนิคและวิธีงานโดยจัดทำเป็นโครงการอันหนึ่งอันเดียวกันในการที่จะส่งเสริมปรับปรุงชุมชนท้องถิ่น โดยพยายามที่จะรวมเอาความช่วยเหลือจากภายนอกมารวมผสมผสานกับความมานะพยายามของชาวบ้าน ในท้องถิ่นเองและพยายามกระตุ้นความคิดริเริ่ม จากท้องถิ่นและลักษณะของผู้นำไปด้วยในตัว และถือว่าเป็นส่วนสำคัญอย่างย่งในการนำการเปลี่ยนแปลงทางสังคมในด้านนี้ องค์การสหประชาชาติได้ให้คำจำกัดความไว้ว่า หมายถึง กระบวนการซึ่งรวมเอาความมานะพยายามของประชาชนกับฝ่ายรัฐบาลเข้าด้วยกัน ในการส่งเสริมของชุมชนในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม เพื่อให้ชุมชนเหล่านั้นได้มีบทบาทเข้าร่วมในชีวิตอันหนึ่งอันเดียวกันของประเทศชาติ และเพื่อให้มีส่วนร่วมสนับสนุนความเจริญของสหประชาชาติด้วยกรรมวิธีจึงมีสาระสำคัญคือ ความร่วมมือของประชาชนด้วยศรัทธาที่จะสร้างเสริมระดับความเป็นอยู่ของตนให้ดีขึ้นโดยอาศัยความริเริ่มของตนเองเป็นสำคัญ การกำหนดให้มีหน่วยองค์การรัฐบาลเป็นผู้ให้ความช่วยเหลือในด้านเทคนิคและวิชาการ เพื่อช่วยให้ความคิดริเริ่มการช่วยตนเอง และความช่วยเหลือ

ซึ่งกันและกันให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ 4) การพัฒนาท้องถิ่นเป็นกระบวนการ
แห่งการกระทำทางสังคม ซึ่งราษฎรในชุมชนนั้น ๆ ร่วมกันจัดวางและลงมือกระทำ
การเอง กำหนดว่ากลุ่มของตนและแต่ละบุคคลมีความต้องการอย่างไรและปัญหา
ร่วมกันมีอะไรบ้าง แล้วจัดทำแผนการของกลุ่มและเอกชน เพื่อให้ได้มาซึ่งสิ่งที่
ต้องการ แต่สามารถแก้ไขปัญหานั้นได้ โดยพยายามใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ใน
ชุมชนนั้น ๆ ให้มากที่สุด และถ้าจำเป็นอาจจะของความช่วยเหลือทั้งด้านบริการและ
วัสดุจากจากองค์การรัฐบาลและที่มีใช้ของรัฐบาลก็ได้ เราไม่อาจจะตีความหมายให้
เป็นที่พอใจได้ ถ้าพูดในด้านเนื้อหาของคำ เนื่องจากว่าเป็นปัญหาที่เกี่ยวกับวิธี
ทางการกระทำมากกว่าตัวงานที่กระทำจริง ๆ เช่น การสร้างถนน โรงพยาบาลหรือ
โรงเรียนนั้น อาจจะเป็นการพัฒนาชุมชนหรือไม่ใช้ก็ได้ 5) การพัฒนาท้องถิ่น หมายถึง
การรวมกำลังดำเนินงานปรับปรุงสภาพความเป็นอยู่ของชุมชน ให้ชุมชนนั้นมีความ
เป็นปึกแผ่นและดำเนินงานไปในแนวทางที่ต้องการ การทำงานพัฒนาชุมชนใน
ท้องถิ่นในขั้นแรก จะต้องอาศัยความร่วมมือกำลังกันของราษฎรในชุมชนในท้องถิ่นนั้น ๆ
ในการช่วยตัวเองและความร่วมมือกันดำเนินงาน แต่มักจะได้รับความช่วยเหลือ
ทางด้านวิชาการด้วย จากหน่วยราชการหรือองค์การอาสาสมัครอื่น ๆ การพัฒนา
ชุมชนเป็นโครงการซึ่งให้ราษฎรในหมู่บ้านสามารถยื่นมือออกมาให้บริการต่าง ๆ
ของรัฐบาลซึ่งมีอยู่แล้วไปใช้ประโยชน์

ผลการวิจัย

ผลการศึกษา การดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วน
ตำบลเซกา อำเภอเซกา จังหวัดบึงกาฬ พบว่า

การดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลเซกา อำเภอเซกา จังหวัดบึงกาฬ โดยรวม รายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ด้านสังคม ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และด้านเศรษฐกิจ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพระสุภาพ สุภาพ (บัวบรรจง) (256 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาบทบาทการดำเนินงานของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนในเขตพื้นที่ตำบลยางค้อม อำเภอพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช ผลการวิจัยพบว่า 1) การดำเนินงานของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนในเขตพื้นที่ตำบลยางค้อม อำเภอพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช ภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของพระศตวรรษ ชินวโร (อุดมศรี) (2558 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาบทบาทการดำเนินงานการพัฒนาชุมชนของคณะกรรมการชุมชนเทศบาลเมืองวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ ผลการวิจัย พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อบทบาทการดำเนินงานการพัฒนาชุมชนของคณะกรรมการชุมชนเทศบาลเมืองวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกัน รายละเอียดแต่ละด้านอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน พบว่า การดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลเซกา อำเภอเซกา จังหวัดบึงกาฬ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ เป็นเพราะว่า โครงสร้างพื้นฐาน ทั้ง ถนน ไฟฟ้า น้ำประปา สิ่งเหล่านี้เป็นอำนาจหน้าที่โดยตรงของการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลทุกแห่ง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวิเชียร มุลตะกร (2560) : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ทัศนคติของประชาชนต่อบทบาทการพัฒนาท้องถิ่นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบอน อำเภอโกสุมพิสัย

จังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัย พบว่า ทัศนคติของประชาชนต่อบทบาทการพัฒนาท้องถิ่นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบอน อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม พบว่า ด้านโครงสร้างพื้นฐาน อยู่ในระดับมาก

2. ด้านเศรษฐกิจ พบว่า การดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลเซกา อำเภอเซกา อำเภอเซกา จังหวัดบึงกาฬ ด้านเศรษฐกิจโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ เป็นเพราะว่า ด้านเศรษฐกิจของท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลเซกา การดูแลในเรื่องของการสร้างงาน มีการส่งเสริมการประกอบอาชีพและเพิ่มพูนรายได้ให้แก่ประชาชนในท้องถิ่นยังให้การสนับสนุนได้ไม่เพียงพอ ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ นิภาพร รัตนปริยานุช (2556 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ความต้องการในการพัฒนาชุมชนของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี ผลการวิจัย พบว่า ความต้องการในการพัฒนาชุมชนของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี ด้านเศรษฐกิจและสังคมโดยรวมอยู่ในระดับมาก

3. ด้านสังคม พบว่า การดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลเซกา อำเภอเซกา อำเภอเซกา ด้านสังคม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ เป็นเพราะว่าการดูแลประชาชนให้มีสภาพสังคมดี มีสุขภาพกาย สุขภาพใจ ที่สมบูรณ์มีความสุข ปลอดภัยทั้งชีวิตและทรัพย์สิน อยู่กันอย่างสงบสุข ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของประเสริฐ ประเสริฐสังข์ (2560 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง ทัศนคติของประชาชนต่อการดำเนินงานการพัฒนาท้องถิ่นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลแวง อำเภอโพธิ์ทอง จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการวิจัย พบว่า ทัศนคติของประชาชน

ต่อการดำเนินงานการพัฒนาท้องถิ่นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลแขวง
โดยรวม อยู่ในระดับมาก

4. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พบว่า การดำเนินงานตาม
แผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลเซกา อำเภอเซกา จังหวัดบึงกาฬ
ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ เป็นเพราะว่า
การดูแล รักษา ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นอำนาจหน้าที่ขององค์การ
บริหารส่วนตำบลที่จะต้องดำเนินการ ได้มีการดูแลรักษา สิ่งแวดล้อมและสภาพภูมิ
ทัศน์ภายในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลให้มีความสะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อย
สวยงาม ได้มีการจัดถังขยะรองรับขยะมูลฝอยอย่างเพียงพอ และมีการจัดเก็บขยะมูล
ฝอย ส่งเข้าทำลายด้วยระบบฝังกลบได้ดี ไม่มีขยะตกค้าง ได้มีการจัดการและควบคุม
การเกิดมลพิษ สิ่งเหล่านี้องค์การบริหารส่วนตำบลเซกา ได้ดำเนินการเป็นประจำ ทำ
ให้ประชาชนมองเห็นถึงผลการทำงานว่า ในการดูแลทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อมในชุมชน อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐพงษ์ สัมฤทธิ์
เดชจร (2555 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การจัดระบบบริการสาธารณะขององค์การ
บริหารส่วนจังหวัดราชบุรี : ศึกษาเฉพาะเขตอำเภอเมือง ผลการวิจัยพบว่า กลุ่ม
ตัวอย่างเพศหญิง อายุอยู่ระหว่าง 31 – 35 ปี การศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
รายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ที่ 3,000 บาท โดยจะมีอาชีพส่วนใหญ่เป็นเกษตรกร และกลุ่ม
ตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดระบบบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วน
จังหวัด อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการวางแผนการ
ส่งเสริมการลงทุนและการท่องเที่ยว การบริการจัดการและอนุรักษ์
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านโครงสร้าง ด้านส่งเสริมสุขภาพชีวิต ด้าน

ศิลปวัฒนธรรมจารีตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่นและการจัดระเบียบชุมชน สังคมและการรักษาความสงบเรียบร้อย อยู่ในระดับมากที่สุด ผลทดสอบสมมติฐาน ปัจจัยส่วนบุคคล เพศ อายุ การศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และอาชีพ แตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดระบบบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ด้านโครงสร้างส่งเสริมสุขภาพชีวิต ด้านการจัดระเบียบชุมชนสังคมและการรักษาความสงบเรียบร้อย ด้านการวางแผนการส่งเสริมการลงทุนและการท่องเที่ยว การบริหารจัดการและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และด้านศิลปวัฒนธรรมจารีตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น ไม่แตกต่างกัน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.5 ด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม พบว่า การดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลเซกา อำเภอเซกา จังหวัดบึงกาฬ ด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ เป็นเพราะว่า การศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เป็นหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการสนับสนุนการศึกษาจัดให้มีการจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก พร้อมทั้งส่งเสริมสนับสนุนให้เด็กได้มีโอกาสรับการศึกษาที่มีคุณภาพเท่าเทียมกับโรงเรียนรัฐและโรงเรียนเอกชนทั่วไป ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ รชพลศรีขาวรส (2565:บทคัดย่อ) ได้วิจัยการดำเนินงานพัฒนาตามแผนยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่อำเภอโพนทอง จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการศึกษา พบว่า ด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม อยู่ในระดับปานกลาง

อภิปรายผลการวิจัย

สมมติฐานที่ 1 ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลเขกา อำเภอเขกา จังหวัดบึงกาฬ ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ เพราะว่าประชาชนไม่ว่าจะเป็นเพศหญิง หรือเพศชาย ต่างได้รับการบริการ และรับรู้ได้จากผลของการดำเนินงานการพัฒนาเหมือนกัน จึงมีความคิดเห็นที่ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพระสุภาพ สุภาโว (บัวบรรจง) (2561 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การดำเนินงานของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนในเขตพื้นที่ตำบลยางค้อม อำเภอฟิพน จังหวัดนครศรีธรรมราช ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีเพศแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน ไม่แตกต่างกัน ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานตามพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลยางค้อม อำเภอฟิพน จังหวัดนครศรีธรรมราช ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 2 ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลเขกา อำเภอเขกา จังหวัดบึงกาฬ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐพงษ์ สัมฤทธิ์เดชขจร (2557: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การจัดระบบบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนจังหวัดราชบุรี : ศึกษาเฉพาะเขตอำเภอมือง ผลการวิจัย พบว่า ผลทดสอบสมมติฐานปัจจัยส่วนบุคคล ระดับการศึกษา ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดระบบบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนจังหวัดราชบุรี ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 3 ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลเขกา อำเภอเขกา จังหวัดบึงกาฬ ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ เพราะว่าไม่ว่าประชาชนจะมีอาชีพอะไร ข้าราชการหรือ

พนักงานรัฐวิสาหกิจ ทุกอาชีพ เมื่อทุกคนได้รับการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ที่องค์การบริหารส่วนตำบลเขกาดำเนินการ ทุกคนจึงมีความคิดเห็นที่ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของมงคล วิภาตนาวัน (2556 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง ความต้องการของประชาชนที่มีต่อการจัดการบริการสาธารณะของเทศบาลเมืองตราด อำเภอมืองตราด จังหวัดตราด ผลการศึกษา พบว่า เมื่อเทียบกับความต้องการของประชาชนที่มีต่อการจัดการบริการสาธารณะของเทศบาลเมืองตราด อำเภอมืองตราด จังหวัดตราด จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า อาชีพ ที่แตกต่างกัน มีความต้องการที่ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

การศึกษาการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลเขกาดำเนินการ อำเภอกะปง จังหวัดบึงกาฬ ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะจากผลการศึกษา ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ควรพัฒนา ส่งเสริมและสนับสนุนงบประมาณและบุคลากรดำเนินการในเรื่องของการจัดระบบผังเมือง จัดเขตการใช้ที่ดินที่พักอาศัย พาณิชยกรรม เกษตรกรรมให้มีความชัดเจนมากขึ้น

1.2 ด้านเศรษฐกิจ ควรพัฒนา ส่งเสริมและสนับสนุนงบประมาณในการให้ความรู้ และการจัดตั้งกลุ่มแม่บ้านเพื่อผลิตสินค้าไว้จำหน่ายในหมู่บ้านให้มากยิ่งขึ้น

1.3 ด้านสังคม ควรพัฒนา ส่งเสริมและสนับสนุน การดำเนินโครงการต้านภัยยาเสพติด ให้ประชาชนทุกคนเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลสังคมเป็นหูเป็นตา สอดส่องดูแลบุตรหลานให้ห่างไกลยาเสพติดร่วมกันกับท้องถิ่น

1.4 ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ควรพัฒนาส่งเสริมและสนับสนุนส่งเสริมให้ให้เด็กและเยาวชนมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด

1.5 ด้านการศึกษา ควรพัฒนาส่งเสริมและสนับสนุนโครงการหรือกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนา เช่น วันพระ วันวิสาขบูชา วันอาสาฬหบูชา วันเข้าพรรษา ร่วมกับประชาชนในท้องถิ่นของตนเองเพิ่มมากยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลเขกา อำเภอยะลา จังหวัดปัตตานี

2.2 ควรศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลเขกา อำเภอยะลา จังหวัดปัตตานี

บรรณานุกรม

- กนิษฐา สุทธิเจริญ. (2555). *ความคาดหวังของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลวังสรรพรส อำเภอยะลา จังหวัดปัตตานี*. (สารนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ณัฐพงษ์ สัมฤทธิ์เดชขจร (2557). *การจัดระบบบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนจังหวัดราชบุรี: ศึกษาเฉพาะเขตอำเภอมะเอยีล จังหวัดราชบุรี*. (วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยเนชั่น

- นริทธิ์ สุขอำไพจิตร (2556) ความคาดหวังของประชาชนที่มีต่อการให้บริการ
โครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลทับช้าง อำเภอสอยดาว จังหวัดจันทบุรี.
(สารนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นิภาพร รัตนปริยานุช. (2556). ความต้องการในการพัฒนาชุมชนของประชาชนใน
เขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี. (สารนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตร
มหาบัณฑิต). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ประเสริฐ ประเสริฐสังข์. (2560) ทรรศนะของประชาชนต่อการดำเนินงานการพัฒนา
ท้องถิ่นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลแวง อำเภอโพธารอง
จังหวัดร้อยเอ็ด. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ปาริชาติ วลัยเสถียร และคณะ (2543) กระบวนการและเทคนิคการทำงานของ
นักพัฒนาท้องถิ่น. มูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อพัฒนาท้องถิ่น. กรุงเทพฯ: มูลนิธิ
สถาบันวิจัยเพื่อพัฒนาท้องถิ่น
- พระบรรพต ตยานนโท. (ปีนสง 2556) ความคาดหวังของประชาชนต่อการพัฒนา
สังคมของเทศบาลนครปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี. (วิทยานิพนธ์พุทธศาสตร์
มหาบัณฑิต). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราช
วิทยาลัย.
- พระศตวรรษ ชินวโร. (อุดมศรี) (2558) บทบาทการพัฒนาชุมชนของคณะกรรมการ
ชุมชนเทศบาลเมืองวิเชียรบุรีจังหวัดเพชรบูรณ์. (วิทยานิพนธ์พุทธศาสตร์
มหาบัณฑิต). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราช
วิทยาลัย.

พระสุภาพ สุภาโว. (บัวบรรจง) (2561) บทบาทการดำเนินงานของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนในเขตพื้นที่ตำบลยางค้อม อำเภอพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช. (วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

มงคล วิภาตนาวิน.(2556) การจัดการบริการสาธารณะของเทศบาลเมืองตรารด อำเภอมือง จังหวัดตรารด. (สารนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.

รชพล ศรีขาวรส (2565) การดำเนินการพัฒนาตามแผนยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่อำเภอโพธิ์ทอง จังหวัดร้อยเอ็ด. วารสารการบริหารและสังคมศาสตร์ปริทรรศน์. 6 (1) น. 113-118

วิเชียร มุลตะกร. (2560) ทรรศนะของประชาชนต่อบทบาทการพัฒนาท้องถิ่นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบอน อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ศิริชัย กาญจนวาสี. (2547) ทฤษฎีการประเมินการดำเนินงาน. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา

ศิรินทรา บุญรอด (2559) การพัฒนาท้องถิ่นในเขตภาคเหนือ. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่. 7 (2). น.110-117

อรอนงค์ แก้วสง่า (2555) หลักเกณฑ์การบริหารและการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. จันทบุรี: สำนักปลัดเทศบาลตำบลท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี